

Fiskeridirektoratet
Postboks 185
5804 Bergen

Vår dato: 04.11.2024
Deres dato: 23.09.2024
Vår referanse: GN
Deres referanse: 24/10237

Innspill til høring av forslag til regulering av fangst av kongekrabbe i 2025

Det vises til mottatt høringsnotat vedr. forslag til regulering av fangst av kongekrabbe i 2025.

NHO Reiseliv ber om at Fiskeridirektørens forslag om at det avsettes 10 tonn til reiselivsbedriftenes kongerabbekvote i 2023 økes til 13 tonn. Dette begrunnes med at kongekrabben er blitt en viktig ressurs for reiselivsnæringen i Øst-Finnmark (ref. Fiskeridirektoratets høringsnotat, samt siste del av vårt hørings svar). En økt kvote vil videre være et godt virkemiddel for å kunne bøte på de negative konsekvensene krigen i Ukraina her medført for næringslivet i Øst-Finnmark.

NHO Reiseliv vil også i årets høring påpeke at det er ønskelig å endre begrepet «**avsetning til turistfiske og reiselivsbedrifter**». For å finne en mer presis formulering i forhold til at det er reiselivsbedriftene som benytter seg av kongekrabbekvoten i sin produksjon av opplevelser vil vi med dette foreslå begrepet «**reiselivsbedriftenes kongekrabbekvote**» som framtidig benevnelse.

NHO Reiseliv har følgende kommentarer til de punkter i høringsnotatet som er relevant for reiselivsbedrifter som har tillatelse til fangst av kongekrabbe:

4. Forslag til regulering av fangst av kongekrabbe i 2025

4.1 Kvoter og avsetninger

Kongekrabben har etter hvert blitt en viktig ressurs for turistnæringen i Øst-Finnmark, og Fiskeridirektoratet legger til grunn at det fortsatt skal kunne gis tillatelse til fangst av kongekrabbe i turistfisket. For 2024 er avsetningen på 10 tonn fordelt på enkeltbedrifter. Fiskeridirektoratet legger til grunn at disse vil utnyttet. Tildelingen til bedriftene gjøres i antall krabber og det er antatt en gjennomsnittsvekt på 2,5 kg.

Fiskeridirektøren foreslå å videreføre avsetning på 10 tonn til turistfiske og reiselivsbedrifter.

NHO Reiselivs innspill: NHO Reiseliv synes det er positivt at det i høringen framkommer at kongekrabben er blitt en viktig ressurs for reiselivsnæringen i Øst-Finnmark, og at Fiskeridirektoratet legger til grunn at det fortsatt skal kunne gis tillatelse til reiselivsbedrifter til fangst av kongekrabbe. Med bakgrunn i de negative konsekvensene krigen i Ukraina har medført for næringslivet i Øst-Finnmark mener NHO Reiseliv at kvoten bør økes til minimum 13 tonn, dvs til samme nivå som fra 2020 til 2023 og som også var Fiskeridirektoratets foreslåtte kvote for 2024.

4.6 Fredningsperiode

Kongekrabben fredes i perioder for å redusere fangsten av krabber som nylig har skiftet skall og dermed er av dårlig kvalitet og spesielt utsatt for skader. For 2024 ble fredningsperioden utvidet til å omfatte mars i tillegg til april. Under dialogmøtet i 2024 kom det ulike forslag om å utvide, også senere på året. Ettersom det er relativt lite direktefiske i denne perioden vil dette ha liten betydning, men bidra til mindre skader.

Fiskeridirektøren foreslår å utvide fredningsperioden til å også omfatte mai 2025.

NHO Reiselivs innspill: NHO Reiseliv forutsetter at unntak for foretak til fangst av kongekrabbe i turistfisket videreføres dersom teinene og visningsteinene blir satt grunnere enn 50 meters dyp, samt at teiene blir rapportert til Kystvaktentralen. Dette begrunnes med at turistfisket er avhengig av forutsigbarhet. Etter at reiselivsbedriftene over mange år har bygget opp markedet for kongekrabbesafari vil et forbud mot virksomhet i mars-mai, være svært uheldig for de av bedriftene som har langtidskontrakter med kundene å forholde seg til. En vesentlig del av leveransen vil mangle dersom bedriftene ikke kan ta kundene med ut og vise dem hvordan fisket foregår, samt deretter ta med fersk krabbe til bespisning. Hertil kommer at bedriftene ikke kan kjøpe fersk krabbe fra mottakene i denne perioden, noe som i stor grad vil forringe kvaliteten på matopplevelsen. I og med at senvinteren er toppsesong i turistfisket etter kongekrabbe er det ønskelig at begrensningen på 0,6 tonn hankrabber i denne perioden oppheves. Så lenge fisket i fredningsperioden går fra den kvoten som bedriftene er tildelt vil ikke dette øke det totale uttaket.

4.7 Stenging av området – forskningstokt og redskapsopprensning

Fiskeridirektoratet har siden 2011 samarbeidet med havforskningsinstituttet for å tilrettelegge for forskningsaktiviteten rundt bestandssimulering. Dette har vært gjort gjennom å stenge områder for fangstaktivitet i relativt korte perioder. Kvaliteten på bestandsestimatet er avhengig av at krabbene kan observeres. Dersom det står teiner i sjøen vil de for det første være i veien for trålingen og videosleden som benyttes slik at forskerne ikke får dekket dette området. I tillegg vil en del av bestanden være i teinene. Og dermed ikke bli observert, noe som kan medføre at bestanden underestimeres. Dette vil medføre redusert kvoteråd. Fiskeridirektoratet har fått tilbakemelding fra Havforskningsinstituttet om at den del fiskere ikke tar teinene på land, men lar disse stå på grunnere vann. Dette vil også bidra til problematikken beskrevet ovenfor og skal ikke gjøres.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre opplegget med kortvarige stengninger av områder for å tilrettelegge for forskningen.

Tidspunkt for disse vil fastsettes når Havforskningsinstituttet har fått avklart toktgjennomføringen.

NHO Reiselivs innspill: NHO Reiseliv ber om at Fiskeridirektørens forslag i høringsnotatet for 2023 der det foreslås å videreføre unntak for bedrifter med tillatelse til fangst av kongekrabbe i turistfisket og samleteiner i kvoteregulert område blir gjeninnført: *"Fiskeridirektøren foreslår å videreføre at det skal kunne iverksettes fangstforbud for korte perioden i 2023 for å tilrettelegge for forskningstokt og opprenskingstokt både i og utenfor kvoteregulert område. Det foreslås å videreføre unntak for bedrifter med tillatelse til fangst av kongekrabbe i turistfisket og samleteiner i kvoteregulert område."*

Øvrige innspill til høringen

En helt vesentlig del av opplevelsen for de tilreisende gjester, er muligheten til å bli avfotografert med en levende krabbe. Det bør derfor åpnes for legalt fiske av visningskrabbe, som settes tilbake etter visning, uavhengig av om kvoten er oppbrukt eller ikke. NHO Reiseliv foreslår at det utarbeides retningslinjer for bruk av visningskrabbe som ivaretar dyrevelferdsforskriften og behov for kontroll.

Kongekrabbens betydning for verdiskaping og sysselsetting innen reiselivsnæringa

Kongekrabben er svært viktig som attraksjon og ressurs for reiselivsnæringa. Gjennom utvikling av opplevelsesprodukter med utgangspunkt i kongekrabben har det lyktes å tiltrekke flere utenlandske turister med høy betalingsvilje. Ifølge våre medlemsbedrifter er kongekrabben en hovedattraksjon og «reason to go», og mange tilreisende kommer på grunn av krabben. Denne økte reiselivsaktiviteten har en verdi utover økt verdiskaping og sysselsetting i de reiselivsbedriftene som tilbyr kongekrabbesafari – det gir positive lokaløkonomiske effekter og ringvirkninger i hele regionen.

En verdiskapings- og ringvirkningsanalyse som Menon Economics har gjennomført på oppdrag fra Visit Kirkenes¹ viser at kongekrabben i 2019 bidro til en total omsetning i Sør-Varanger kommune på 27 millioner kroner, eller 2 706 kroner per kilo oppfisket krabbe. Menon beregner at dette gir en verdiskaping på 14 millioner kroner og 35 sysselsatte (ikke årsverk). I tillegg kommer ringvirkninger hos underleverandører. 8 millioner kroner i verdiskaping fra 10 tonn kvote tilsvarer en verdiskaping på 800 kroner per kg oppfisket kongekrabbe i opplevelsesbedriftene.

I tillegg kommer ringvirkninger fra gjestenes øvrige forbruk. Gitt at kongekrabben skal forvaltes på en måte som skaper høyest verdi for samfunnet, ref. Stortingsmelding 17 2014-15, er ovenstående et argument for å tildele reiselivsnæringa en større andel av totalkvoten. Med bakgrunn i de sysselsettings- og verdiskapingseffekter som er beskrevet

¹ * Menon Economics 2020: "Verdiskapings- og ringvirkningsanalyse av reiselivet i Sør-Varanger"

ovenfor mener NHO Reiseliv at reiselivsbedriftene må tildeles langsiktige og forutsigbare rammebetingelser som legger til rette for ytterligere økt sysselsetting og verdiskaping.

Det er gjennom reiselivsbedriftenes kongekrabbekvote skapt en bærekraftig næring som med store ringvirkninger for øvrige deler av reiselivsnæringen gir store effekter for lokal, regional og nasjonal sysselsetting og verdiskaping. Tatt i betraktning reiselivsbedriftenes lave andel av totalkvoten ber vi Fiskeridirektoratet imøtekomme reiselivsbedriftenes behov for langsiktige rammebetingelser for sin utøvelse av næringsvirksomhet.

Reiselivsbedriftene har gjort store investeringer i infrastruktur i egne selskap og i markedsføring av kongekrabbeproduktet. Denne markedsføring bidrar til å øke etterspørsel etter kongekrabbe i det internasjonale marked, noe som kommer hele næringen til gode. Ut fra at reiselivsbedriftenes salg av tjenester og produkter ofte ligger ett til to år fram i tid vil vi avslutningsvis gi uttrykk for at årskvoten til reiselivsbedriftene kan fastsettes på et tidligere tidspunkt enn noen uker før årsskiftet

Med vennlig hilsen NHO Reiseliv

Ole Michael Bjørndal

Fagdirektør næringspolitikk

Gunnar Nilssen (s)

Seniorrådgiver